CULELE PE HARTĂ

CULELE PE JUDEȚE

Argeș (6)

Dolj (3)

Gorj (8)

Mehedinți (3)

Olt (1)

Teleorman (1)

Vâlcea (5)

Argeș

Conacul Budișteanu

Cod LMI: Ag-II-m-A-13498.01

Localizare:

În Curtea boierilor Budișteanu, sat Budeasa Mare str. Bisericii nr. 56, 59, comuna Budeasa, județ Argeș

Acces:

Din drumul 73 Pitești – Câmpulung, indicator spre stânga Câmpu Mare, circa 5 km sau din drumul 7C Pitești – Curtea de Argeș, după Bascov, indicator spre stânga Budeasa Mare

Referințe:

Nu este în circuitul public

Funcțiune originară/actuală: locuință fortificată, formă premergătoare culelor / reședință privată, în curs de conservare/restaurare

Datare: 1762-1764, refăcut în 1870, 1922-1927

Istoric:

Satul Budeasa, situat pe moșia boierilor Budișteanu, este atestat documentar în anul 1526. Curtea boierilor Budișteanu este edificată în secolul al XVI-lea. O primă etapă de construcție a conacului este atribuită, prin tradiție, căpitanului lui Mihai Vitezul, Pană ot Budeasa, 1598 (?). A doua etapă certă datează din perioada 1762-1764, când marele armaș Șerban Budișteanu reface vechea casă. În anul 1870, generalul Alexandru Budișteanu, o repară și modifică. În perioada 1922-1927, Dimitrie Budișteanu extinde casa, cu un corp important de clădire, dezvoltat către partea posterioară. O inscripție, care s-a aflat deasupra intrării, atestă: ”*Casa Budiștenilor ot Budeasa. Clădită de căpitanul Pană ot Budeasa în timpul domniei lui Mihai vodă. Restaurată de vel armașul Șerban Budiștenu în timpul domniei lui vodă Mavrocordat. Reparată de generalul Alexandru Budișteanu. Restaurată de Dumitru A. Budișteanu.”* Prin tradiție, casa l-ar fi adăpostit

pe regele Carol al XII-lea al Suediei, în călătoria sa la Pitești, în octombrie-noiembrie 1714.

Descriere:

Conacul este alcătuit din corpul vechi, reconstruit în perioada 1762-1764 și o extindere, din perioada 1922-1927. Corpul vechi are plan compact, dreptunghiular, cu accesul decroșat, amplasat pe latura de Vest. La parter se găsesc un hol cu scara de acces către etaj și o cameră de locuit. Tot la parter, cu acces separat din exterior, se află pivnițele. Dintre acestea, una este acoperită cu boltă cilindrică din cărămidă, spre deosebire de toate celelalte încăperi care au planșee din lemn. Această pivniță este prevăzută și cu guri de tragere. Datorită sistemului constructiv diferit de restul casei, este posibil să dateze din prima etapă de construire, de la sfârșitul secolului al XVI-lea. Etajul este alcătuit din camere de locuit. Peste accesul de la parter se află un foișor.

Extinderea este realizată către spatele casei vechi, printr-un corp lung și îngust, P+1, cu acces pe latura scurtă, dinspre Est. Și aici accesul este marcat prin prezența unui foișor la etaj.

Accesul în corpul vechi este decorat cu blazonul familiei și cu medalioane cu inițialele ctitorilor. Un brâu median cuprinde corpul vechi.

În prezent, Curtea boierilor Budișteanu este alcătuită din Conacul Budișteanu și parcul cu anexele conacului. Incinta Curții Budiștenilor se învecinează cu incinta Bisericii ”Adormirea Maicii Domnului”, ridicată în perioada 1796-1804 de frații Budișteanu: marele armaș Șerban și postelnicul Nicolae, pe locul unei mai vechi biserici din lemn. În pronaosul bisericii sunt înmormântați boieri Budișteni. În cimitirul bisericii sunt cruci vechi de piatră, din secolul al XVII-lea.

În fața bisericii se află Monumentul Eroilor din comuna Budeasa, căzuți în primul război mondial.

Stare de conservare: bună

Bibliografie:

Cernovodeanu Paul I., Popescu Paula, *Monumente istorice din comuna Budeasa (Raionul și regiunea Pitești),* RMM, Nr. I, 1958

Crețeanu Radu, Crețeanu Sarmiza, *Culele din România,* Ed. Meridiane, București, 1969

Ghika Budești Nicolae, *Evoluția arhitecturii în Muntenia și în Oltenia. Partea a patra. Noul stil din veacul al XVIII-lea,* BCMI Anul XXIX Fascicola 87-90, 1936

Ionescu Grigore, *Istoria arhitecturii românești,* Ed. Cartea Românească, București, 1937

Ionescu Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor,* Ed. Academiei R.S.R., București, 1982

Arhiva I.N.P.

- **Autor:** Anca Filip

< Precedent

Următor >

Proiect cultural finanțat de AFCN Administrația Fondului Cultural Național

Copyright © 2013 - 2022. Institutul Național al Patrimoniului.